

PESTI HIRLAP.

Megjelenik minden pénteken, hétfőn, kedden, csütörtökön, szombaton, vasárnap és szerdán a fővárosban. Előfizetést lehet igényelni Bádog Lajosnál a Kossuth tér 21. szám alatt minden hétfőn, kedden és szerdán minden hónap első hetében. – Aki más országba küldeni a lapot, az megteheti, ezt az ajándékot minden kedden Lagosi Boglárka intézi el a kedves előfizetőknek. – Előfizetni csak Budapesten lehet budapesti lakosok számára.

TARTALOM: Törvényhatósági rendeletek. Közbeszerzési tárgyalások. Fővárosi újdonságok. – Nagypolitika az Európai Unióban és az egész világon.

NEMZETKÖZI ÚRÁLLOMÁS

PEST, jan. 1-én 2006.

"Legyetek üdvözölve a fedélzeten" - köszöntötte az ISS parancsnoka, Mike Lopez-Alegria a Discovery hétfős legénységét. Az asztronauták közel 48 órányi űrutazás után érték el az állomást, ahol hatan közülük az elképzelés szerint egy hétig maradnak. Hetedik társuk, az amerikai Sunita Williams hat hónapot tölt az űrállomáson. Thomas Reintert, az Európai Űrügynökség német asztronautáját váltja, aki a Discoveryvel visszatér a Földre.

Az űrhajósok kisebb fémszerkezeteket illesztenek az ISS-hez, s elvégzik az űrállomás elektromos és hűtőrendszerei felújításának bonyolult feladatát is. A dokkolás a tájékoztatás szerint valahol Délkelet-Ázsia fölött történt 350 kilométeres magasságban. Mark Polansky, az űrsikló kapitánya másodpercenként 3 centiméterrel közelítette az űreszközt az ISS-hez, míg a csapantnyűk automatikusan hozzá nem kapcsolták az űrállomáshoz. A Florida állambeli Cape Canaveral-i űrközpontból föllőtt Discovery július óta a harmadik űreszköz, amely kikötött a Nemzetközi Űrállomáson.

A M.E.G.A.-ügyben a Magyar Élelmiszerbiztonsági Hivatal már pénteken közölte az akkor rendelkezésre álló adatokat az Európai Élelmiszerbiztonsági Hivatal által működtetett gyors riasztási rendszerrel (RASFF). A szervezet szabályai szerint az európai hivatal csak később dönt arról, hogy a M.E.G.A.-Trade ügyet élelmiszerbiztonsági szempontból riasztásnak vagy csak információnak tekinti. Ha riasztásról van szó, akkor a tagországokat értesítik a piacon lévő kifogásolt élelmiszerekről. Ha viszont a kevésbé súlyos eset csupán "információt" ér, akkor az élelmiszerek közvetlen veszélyt nem jelentenek, és arról értesítik uniós tagországok élelmiszerbiztonsági hivatalait, hogy a magyar hatóságok feltárták, és kézben tartják az ügyet.

Munkatársunk a napokban több nagy élelmiszer lánc áruházában érdeklődött a pénztárak előtti hosszú sorokban állóktól a M.E.G.A Trade ügytől. Többen elmondták, hogy a kommersz áruvelősegeknél a kiválasztás legfőbb szempontja továbbra is az ár lesz. Volt, aki azt mondta, hogy ár mellett legalább olyan fontos az egészség is. Ezért a jövőben csak magyar árut fog vásárolni, mert abban jobban bízik. Egy hölgy azt mondta: eddig egy nagytót hordott magával, ezzel silabizálta ki a csomagoláson olvasható szöveget, de ezek után, ha hamis a szöveg, már a lúpával sem megy sokra.

Kozák Ákos, a GfK Hungária Piackutató Intézet igazgatója lapunknak elmondta, ha a M.E.G.A. Trade botrány évközben robban ki, akkor a kiskereskedelmi forgalomban bizonyára érezhető visszaesés. A fogyasztói bizalom bizonyára megrendült volna a polcokra helyezett áruk iránt. Ilyenkor, karácsony táján, amikor felértékelődik az élelmiszer

kiskereskedelemben, és a havi 180-190 milliárd forintos élelmiszerköltés 230 milliárdra emelkedik, az ügy kereskedelmi forgalomra gyakorolt hatása -elnyészó lesz. Tapasztalatai szerint a fogyasztók gyorsan felejtenek, és később csak annyi marad meg bennük, hogy bizonyos üzletláncok - amelyek nevét az esettel többször hozta összefüggésbe a sajtó - boltjaiba esetleg nem mennek vásárolni. Az igazgató szerint Magyarországon hasonló eset volt a BSE-botrány idején, amikor a GfK felmérése szerint az 1999-ben rögzített 55 százalékos marhahús-kedveltségi mutató 2001-re 35 százalékra csökkent. (Emlékeztet, hogy Magyarországon soha nem fordult meg BSE-vel fertőzött hús, csak a betegség híre ért ide.) A kedveltségi és fogyasztási mutatók nem minden esetben mozognak együtt, de Kozák Ákos szerint a vásárlást is befolyásolja a kedveltségi adat.

A magyar húságazat szereplői két hónapja kezdeményezték a hatósági ellenőrzések szigorítását. Amint Remény Ervin a Húscéh ügyvezető alelnöke beszámolt róla, már régóta szeretnék elérni, hogy a feldolgozott termékeken ne csak egy országkód és az üzem száma jelezze a gyártót, hanem legyen feltüntetve a gyártó és s annak telephelye is. Hozzátette: Magyarországon - elvileg - a belföldi és külföldi gyártóra ugyanazok az élelmiszerbiztonsági szabályok vonatkoznak. A gyárak esetében azonban egy plusz szigorítás is érvényes, mert csak az Országos Mezőgazdasági Minősítő Intézet (OMMI) által minősített és a pecséttel ellátott sertés és marhahús hozható forgalomba.

Szaddám kivégzése

Szaddám Huszein volt iraki elnököt és két társát azonnal kivégzik, ha halálos ítéletüket a fellebbviteli bíróság is jóváhagyja, a volt diktátort pedig talán titokban temetik el - mondta kedden az iraki kormány egy névtelenséget kérő tisztségviselője.

"Nem vesztegetjük az időt. A biztonsági helyzetet figyelembe véve haladéktalanul végrehajtjuk a halálos ítéletet, mihelyst azt a fellebbviteli bíróság jóváhagyja" - mondta a bagdadi kormányzati forrás, aki a halálbüntetés jóváhagyására számít. Az informátor szerint tanulmányozzák annak lehetőségét, hogy a három személyt azonos időpontban végezzék ki. Lehetséges, hogy az egykori diktátort titkos helyen temetik el, s a kormány garantálni fogja, hogy nem állítanak neki emlékművet a hívei - mondta.

A volt iraki elnököt és féltestvérét, Barzán at-Tikrítit, a hírszerzés egykori főnökét, valamint Avad al-Bandart, a "forradalmi törvényszék" volt elnökét november 5-én ítélték akasztás általi halálra 148 síta falusi lakos 1980-ban egy merényletkísérlet megtorlásául végrehajtott lemészárlása címén. A kilenc tagú fellebbviteli bíróság még nem tűzte ki a határozathozatal időpontját. Ha a bíróság megalapozottnak találja a fellebbezést, új tárgyalást kell tartani.

Az első fokú ítélet jóváhagyása esetén azonban harminc napon belül végre kell hajtani az ítéletet. A bíróságok jogállásáról szóló törvény értelmében senki se, még a köztársasági elnök

sem gyakorolhat kegyelmet, nem kímélheti meg a halálraítélteket életét. Szaddám Huszein hat másik egykori iraki vezetővel együtt jelenleg azzal a váddal áll a bíróság előtt, hogy elrendelték és véghezvitték a 180 ezer halálos áldozatot követelő hadjáratot az iraki kurdok ellen 1987-1988-ban.

Munka és kenyér

A kormányknak sietősen mérlegelnie kell, milyen foglalkoztatási korlátozásokot alkalmazzon vagy ne alkalmazzon az uniós új tagállamainak állampolgáiraival szemben. Erre pontosan olyan joga van, mint amilyen a "tizenötöknek" volt 2004-ben, amikor mi - s még kilencen - beléptünk az uniósba. Csak három olyan ország volt, amelyik teljesen szabaddá tette a munkavállalást az újak számára: Nagy-Britannia, Írország és Svédország. A többiek ilyen-olyan - időleges - korlátozásokat léptettek életbe. Ami megtörtént, abban fölfelezhető volt a "nagyvonalúak" és az "óvatosak" gazdaságpolitikai-ideológiai természetű szembenállása: az előbbieket mindig is a munkaerőpiac (amerikai típusú) liberalizálásának, utóbbiak az ugyanott érvényesülő (főleg a szakszervezeteknek kedvező, európai típusú) kötöttségek hívei voltak. Most nekünk is le kell tennünk a garast.

Fontos tudni néhány elemi dolgról. Nyugat-Európa gazdagabb felét három-négy évtizeddel ezelőtt elárasztották a szegény rokonok: olaszok, spanyolok, portugálok. Csakhogy. Amidőn beindult a dél-európai konjunktúra, a vendégmunkások úgy eltűntek a gazdagabb rokonok tájékairól, mintha kiporszívózták volna őket. Nem jöttek vissza akkor sem, amikor a konjunktúra leállt. Ugyanez a modell fog érvényesülni minden új uniós tagország esetében. Tudniillik mindenki szívesebben keresi a pénzt a maga hazájában. Még ha valamivel kevesebb is az. Csak legyen munka. Manapság sokat példálózunk azzal: a lengyel társadalom mennyire "mobil", és mondjuk a magyar mennyire nem az; csak épp a lengyeleknek 15 százalékos a munkanélküliség.

De itt kettéválnak az utak. Bármilyen magas legyen is a munkanélküliség például Németországban, mégsem hallani "német vendégmunkásról". Az EU-ban mindenki ott dolgozik, ahol akar - csak épp mindenki otthon dolgozik. Vagy otthon munkanélküli. Legfeljebb sír, hogy a nagyvállalatok kiszervezik alóla a munkahelyeket. Az otthoni "versenyt" pedig elviselik, mivelhogy a Nyugat-Európába áramló kelet-közép-európai munkaerő vagy olyan állásokat foglal el, ahol képzett emberben hiány van; vagy olyanokat, ahová a honinak, még a képzetlennek is, "büdös" menni.

Romániának és Bulgáriának jó esélye van arra, hogy az EU-ba belépve és a befektetőknek jelentős előnyöket kínálva (a nyugat-európai minimálbérnél lényegesen alacsonyabb szinteket plusz, kivált Románia esetében, a nagy belső piacot) viharosan fejlődjék. Ha így lesz, egyáltalán nem fogja elárasztani a román vagy bolgár munkaerő Európa gazdagabb felét, védekezni se lesz miért. Egy komponens leszámítva. Ha ugyanis van a munkaerő piac.